

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — Beretning om konkurrencepolitikken 2011

COM(2012) 253 final

(2013/C 44/14)

Ordfører: **Thomas PALMGREN**

Kommissionen besluttede den 30. maj 2012 under henvisning til artikel 304 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde at anmode om Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om:

»Meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — Beretning om konkurrencepolitikken 2011«

COM(2012) 253 final.

Det forberedende arbejde henvises til Den Faglige Sektion for Det Indre Marked, Produktion og Forbrug, som vedtog sin udtalelse den 4. december 2012.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 485. plenarforsamling den 12.-13. december 2012, mødet den 12. december 2012, enstemmigt følgende udtalelse:

1. Konklusioner og anbefalinger

1.1 Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg udarbejder hvert år en evaluering af Kommissionens beretning om konkurrencepolitikken og vil i den forbindelse benytte lejligheden til at fremsætte en række bemærkninger og forslag. EØSU gratulerer Kommissionen med beretningens nye, velfungerende format - noget, som udvalget har slået til lyd for i flere af sine tidligere udtalelser.

1.2 Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg beklager imidlertid, at beretningen ikke tager højde for en række områder, som EØSU tidligere har advaret om, og at den begrænser sig til aspekter, som GD for Konkurrence har tradition for at beskæftige sig med. Beretningen giver således blot et snævert og begrænset indblik i de vigtigste elementer i konkurrencepolitikken. De problemstillinger, der fortjener at blive behandlet, går langt videre end blot de sædvanlige søjler denne årsberetning kommer ind på, såsom problemer i forbindelse med fusioner og sammenlægninger, monopoler, statsstøtte og mekanismer til fremme af konkurrencen set ud fra forbrugernes synspunkt.

1.3 En af de vigtigste prioriteter er at gøre op med den illoyale konkurrence fra eksterne handelspartnere, der drager fordel af den manglende overholdelse af de grundlæggende sociale og miljømæssige principper og rettigheder for at vinde markedsandele i EU.

1.4 I kølvandet på finanskrisen er der opstået en ny politisk nationaliseringsbølge, potentielt modstridende interesser blandt medlemsstaterne samt en række protektionistiske foranstaltninger fra regeringernes side. Disse elementer kan udgøre en

trussel, fordi de kan få alvorlige konsekvenser for det indre marked og konkurrencepolitikken. Netop i den nuværende økonomiske situation bør man sørge for, at markederne fungerer, og at erhvervmiljøet skaber de rette vilkår for økonomisk vækst. Politikken for konkurrence, bør koordineres med og integreres i de andre politikker på samme måde som den eksterne handelspolitik og politikken for det indre marked, så politikkerne danner en sammenhængende helhed, der på effektiv vis forsvarer de europæiske forbrugeres og producenters interesser inden for rammerne af den sociale økonomi og fører til resultater i form af økonomisk vækst og beskæftigelse. Politikken for konkurrence, handel, industri og det indre marked må afveje forbrugernes og virksomhedernes interesser og altid sikre, at alle parter har fair markedsvilkår.

1.5 Konkurrencepolitikken bør afspejle EU's integrerede industripolitik, fordi man ikke kan opnå bæredygtig vækst og sikre EU-borgernes trivsel uden et stærkt, alsidigt, konkurrencedygtigt og jobskabende europæisk industrielt grundlag.

1.6 Dette års beretning er den 41. beretning om konkurrencepolitikken, og den beskriver de vigtigste milepæle i udviklingen på området samt deres betydning for EU's målsætninger.

1.7 EØSU er enig med Kommissionen i, at håndhævelsen af konkurrencereglerne tager sigte på at nå andre bredere langsigtede mål, såsom forbedring af forbrugernes velfærd og fremme af væksten, beskæftigelsen og konkurrenceevnen i EU i overensstemmelse med Europa 2020-strategien for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst.

1.8 Samarbejdet mellem Kommissionen og medlemsstaternes konkurrencemyndigheder har overordentligt stor betydning. Det gælder både tilsynet med statsstøtte og virkningerne af indførelsen af konkurrencebegrænsning samt troværdigheden af hele det konkurrencepolitiske system. Myndighedernes samarbejde skal være præget af fleksibilitet og aktiv kommunikation.

1.9 EØSU opfordrer Kommissionen til at samarbejde aktivt med konkurrencemyndighederne i tredjelande og værne om de åbne og fair markeder. EØSU støtter de igangværende overvejelser vedrørende modernisering af statsstøtteordningen, fordi EU bør stræbe efter at sikre, at konkurrencevilkårene bliver så ensartede som muligt på internationalt plan, så EU's virksomheder ikke påføres et handicap i konkurrencen med tredjelande, som ikke er underlagt strenge betingelser og ikke behøver at efterleve skrappe bestemmelser og begrænsninger (f.eks. fødevarermarkedet, energiintensive industrier), men alligevel har fri adgang til EU og det globale marked.

1.10 Udvalget har gentagne gange gjort opmærksom på behovet for at forbedre forbrugernes retsbeskyttelse. Derfor beklager udvalget, at lovgivningsforslaget om erstatningssøgsmål på konkurrenceområdet ikke blev vedtaget i 2011.

1.11 Det er vigtigt, at Kommissionens konkurrencepolitiske indgreb og de lovgivningsmæssige foranstaltninger supplerer hinanden, da de søger at opnå sikre, sunde og effektive finansmarkeder, især for det fælles eurobetalingsområde (SEPA), i sektoren for finansielle oplysninger og i kreditvurderingssektoren.

2. Indholdet af beretningen om konkurrencepolitikken 2011

2.1 2011 var et turbulent år. I nogle lande i euroområdet udviklede finanskrisen sig til en statsgældskrise, der truede banksektoren og mange EU-landes finanspolitiske bæredygtighed. Krisen medførte også en alvorlig forværring af kreditstrømmene til realøkonomien.

2.2 Kommissionens beretning er delt op i tre afsnit: konkurrencepolitikken i den nuværende økonomiske situation, konkurrencepolitikken i en bredere sammenhæng samt dialog med andre EU-institutioner på konkurrenceområdet. Beretningen har særligt fokus på finansielle tjenester, fødevarer og luftfart. Formålet med den nye struktur er at give et bedre indblik i, hvordan Kommissionen gennemfører konkurrencepolitikken og hvorledes denne politik kan gavne den europæiske økonomi og øge EU-borgernes velfærd.

2.3 Den nye struktur i Kommissionens beretning, hvilket udvalget har slået til lyd for i flere tidligere udtalelser, fungerer upåklageligt. I beretningen fokuseres der på væsentlige spørgsmål og udviklingstendenser, og den indeholder en glimrende oversigt over hovedelementerne i konkurrencepolitikken samt flere meget beskrivende eksempler. Beretningen vil med fordel kunne suppleres med kvantitative data, hvilket vil gøre det lettere at vurdere dimensionerne af de enkelte foranstaltninger og problemer. Det er hensigtsmæssigt, at Kommissionens Generaldirektorat for Konkurrence har lagt en lang række supplerende oplysninger ud på sin hjemmeside.

2.4 I meddelelsen beskrives det, hvordan Kommissionen i 2011 anvendte konkurrencepolitikken som et middel til at løse finans- og statsgældskrisen, og hvordan konkurrencepolitikken og håndhævelsen af reglerne i årets løb generelt bidrog til Europa 2020-strategiens bredere politiske mål.

3. Konkurrencepolitikken i den nuværende økonomiske situation

3.1 Generelle bemærkninger

3.1.1 I disse tider kan der opstå krav om protektionistiske foranstaltninger. Dette er forståeligt som følge af de mange uretfærdigheder, europæerne er vidner til og navnlig fordi Europa stadig undlader at handle i modsætning til visse internationale partnere. Selvom historien bekræfter, at forsvar og overholdelse af konkurrencereglerne ikke bør tilsidesættes i krisetider, så vil en enfoldig og ensidig adfærd i Europa, hvor man overholder de principper andre ikke skænker en tanke, føre til en svækkelse af konkurrencerammen samt gå ud over væksten på mellemlangt og langt sigt.

3.1.2 Konkurrencepolitikken kan få afgørende betydning for en vellykket exitstrategi fra krisen og for at sætte præg på forholdene efter krisen, så man undgår mulige konkurrenceforvridninger.

3.1.3 Finanskrisen har haft dramatiske følger for realøkonomien i form af mindskede udlån til husholdningerne og erhvervslivet, med alvorlige konsekvenser for investeringerne og beskæftigelsen til følge. Flere medlemsstater har været nødt til at gennemføre økonomiske stramminger og nedskæringer i deres offentlige udgifter i stedet for at foretage yderligere investeringer for at genoprette økonomien. Krisen har i sidste ende påvirket – og påvirker stadig – alle borgere, forbrugere og arbejdstagere samt alle virksomheder og deres driftsvilkår. Det har stor betydning for alle disse gruppers velfærd, at konkurrencepolitikken er hensigtsmæssig, effektiv og velafbalanceret.

3.2 Særlige bemærkninger

3.2.1 Fra krisen brød ud og frem til den 31. december 2011 blev der ydet 1,6 bio. EUR i statsstøtte til redning og omstrukturering af de europæiske banker. Kommissionen har truffet 39 afgørelser om omstrukturering og fører tilsyn med gennemførelsen af omstrukturingsplanerne. Trods de massive støtteforanstaltninger er krisen gradvist blevet værre.

3.2.2 Set fra alle økonomiske og sociale aktørers synspunkt er det vigtigt, at markedernes funktionsevne ikke hæmmes af, at staterne og deres banksystemer/banker modtager massiv støtte. Det er også i borgernes interesse, at der føres effektivt tilsyn med bankstøtten.

3.2.3 Effektiviteten af det fælles *eurobetalingsområde* (SEPA) går hånd i hånd med udviklingsniveauet i banksystemerne i de forskellige lande. Forskellene er markante. I nogle lande består udfordringen i at udvikle et betalingssystem, hvor man kan drage nytte af fordelene ved SEPA. Det forudsætter, at banksektoren er kundeorienteret og viser vilje til at hjælpe navnlig små virksomheder i forberedelsesfasen. I mange lande, heriblandt Finland, forløb indførelsen af SEPA næsten uden problemer. Et problem, der fik megen omtale, var, at interbankgebyrerne mangedobledes, da nogle betalingskort, som udelukkende havde debetfunktion, blev afskaffet.

3.2.4 Standardisering af *e-betalinger* er et af de emner, der fremhæves i Kommissionens beretning. Der er betydelige driftsfordele forbundet med e-betaling, og det er derfor naturligt, at der opstår koncentration på området. Det er indlysende, at et effektivt overførselssystem gavner hele økonomien. Derfor er det vigtigt, at Kommissionen udviser særlig opmærksomhed på e-betalingstjenesteområdet. Som udgangspunkt skal der være ensartede vilkår for alle markedsdeltagere. Det er værd at bemærke, at det er ganske få virksomheder, som sidder på en stor andel af markedet for både betalingsoverførsler samt kredit- og betalingskort.

3.2.5 Finansmarkederne leverer mere effektive ydelser, når de er gennemsigtige, åbne, konkurrenceprægede og reguleres på en måde, som gør dem i stand til at varetage deres funktion, nemlig at finansiere realøkonomien. Det er præcis, hvad Kommissionen stræber efter at opnå i sine undersøgelser af konkurrenceforholdene på OTC-markedet for derivater, betalingstjenesteområdet samt formidling af handelsdata og finansielle oplysninger til markedet. Beretningen kunne også med fordel have indeholdt nogle tal, som illustrerer omfanget af spørgsmålet vedrørende OTC-derivater. Det er helt på sin plads at indføre strengere regulering for og øget tilsyn med derivatmarkederne.

3.2.6 Desuden bør de skærpede regler nu og inden for den nærmeste fremtid ikke mindske bankernes udlån, hvilket ville hæmme virksomhedernes investeringer og hindre adgangen til finansiering.

3.2.7 EØSU opfordrer Kommissionen til fortsat at overvåge konkurrencesituationen på markedet for kreditvurderingsbureauer i lyset af deres »modus operandi« og mulige interessekonflikter med deres kunder, som kan medføre konkurrenceforvridning.

4. Konkurrencepolitikken i en bredere sammenhæng

4.1 Generelle bemærkninger

4.1.1 Mange af Kommissionens konkurrencepolitiske tiltag sigtede mod at afbøde krisens virkninger på finansmarkederne. Ved at opretholde og fremme konkurrencen tages der dog også sigte på at nå andre, mere generelle mål, såsom forbedring af forbrugernes velfærd og fremme af væksten, beskæftigelsen og konkurrenceevnen i EU i overensstemmelse med Europa 2020-strategien for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst.

4.1.2 Kommissionen har i teorien til hensigt at forbedre forbrugernes velfærd og de økonomiske aktørers interesse for lige muligheder gennem sin politik for fusionskontrol, hvor der foretages en afvejning af de økonomiske fordele, som fusionen medfører, og andre parametre som pris, valgmuligheder, kvalitet eller innovation. Denne fremgangsmåde har vist sig at være effektiv inden for telekommunikation og bør udvides til så mange sektorer som muligt. Man bør dog være realistisk og indse, at der i de seneste årtier er opstået stadigt større konglomerater, der begrænser SMV'ernes udfoldelsesmuligheder i en række sektorer, og som reducerer mulighederne betragteligt for at lade nye operatører med et stort potentiale komme til, hvilket naturligvis sætter en stopper for dynamikken og innovationen og ikke mindst den kreativitet, som på forskellige niveauer kan komme hele samfundet til gode.

4.1.3 Udvalget understreger, at konkurrencepolitikken er nært forbundet med andre politikområder, navnlig foranstaltninger for bedre regulering, industripolitikken samt SMV-politikken. Lovgivning, som tager hensyn til små virksomheders behov og erhvervs miljø, er en garanti for, at markederne fungerer.

4.1.4 Det er positivt, at Kommissionen i år har udgivet en praktisk vejledning til vurdering af konsekvenserne for sektorens konkurrenceevne (*Operational guidance for assessing impacts on sectoral competitiveness within the Commission Impact Assessment system*). Den er et velkomment redskab, også set fra et konkurrencepolitisk perspektiv.

4.1.5 EØSU fremhæver vigtigheden af, at Kommissionen spiller en aktiv rolle i samarbejdet med konkurrencemyndighederne i tredjelande. Det er en forudsætning for, at konkurrencepolitikken kan gennemføres effektivt, og det sikrer også, at konkurrencevilkårene bliver så ensartede som muligt på internationalt plan.

4.1.6 EØSU opfordrer Kommissionen til at fortsætte arbejdet med at forbedre reglerne om kompensation for public serviceforpligtelser, når det gælder tjenesteydelser, der opfylder sociale behov, som det i dag er tilfældet med sundhed og langtidspleje, barnepleje, adgang til og reintegration på arbejdsmarkedet, sociale boliger, pleje og social inklusion af udsatte grupper.

4.1.7 Udvalget henstiller til, at konkurrencepolitikken skal omfatte koordinering med andre generaldirektorater, hvis tiltag i allerhøjeste grad påvirker konkurrencesituationen i hele EU. Det vil bidrage til at opnå en realistisk modernisering af WTO. Der er brug for mekanismer til at skabe balance i de forskellige vilkår og sikre overholdelse af regler inden for det sociale område, miljø- og produktsikkerhed osv. samt tiltag, der sigter mod en effektiv (og ikke blot teoretisk) bekæmpelse af de store detailhandelskæders misbrug af deres dominerende stilling, der gradvist ødelægger de mindre konkurrenter og deres små leverandører. Man bør indføre mekanismer for tilsyn med forhandlinger, der hyppigt udelukkende består i, at der dikteres vilkår samt mekanismer for at modvirke (og sanktionere) misbrug af en dominerende stilling, uanset hvilke sektorer der er tale om. Desuden bør man indføre udligningsmekanismer for konkurrenceforvridning mellem operatører i større forbrugscentre og operatører i centre i yderområderne, hvis merudgifter også bør tages i betragtning.

4.2 Særlige bemærkninger

4.2.1 EØSU håber, at det fælles europæiske patent kan gennemføres, og forventer, at Kommissionens initiativer vil give væsentligt mindre transaktionsomkostninger, særligt for patent på opfindelser⁽¹⁾. Det europæiske patent vil erstatte det nuværende system, hvor patenter skal anmeldes separat i hvert enkelt EU-land. Ifølge Kommissionens vurdering kommer udgifterne til et patent let op på 32 000 EUR, mens det i USA kan gøres for 1 850 USD.

4.2.2 EØSU mener, at den europæiske standardiseringsproces bør gøres hurtigere, enklere, mere moderne og mere inklusive⁽²⁾. Der skal foretages mere regelmæssige vurderinger af, hvorvidt det europæiske *standardiseringssystem* i tilstrækkeligt omfang er i stand til at tilpasse sig til de stærkt foranderlige vilkår, og hvorvidt det bidrager til EU's interne og eksterne strategiske målsætninger, navnlig på områderne industripolitik, innovation og teknologisk udvikling.

4.2.3 Fødevarer er en af de mest håndfaste udgiftsposter i forbrugernes hverdag. Derfor er det vigtigt, at konkurrencen inden for *fødevaresektoren* fungerer, som den skal. Det er dog vigtigt at minde om, at der er mange forskellige faktorer – som ofte falder uden for konkurrencepolitikens område – der kan påvirke fødevarerpriserne. De stigende råvarepriser er et af de vigtigste eksempler på dette.

4.2.4 Man bør ligeledes påpege, at de forskellige led i fødevarerforsyningskæden ikke har lige stor forhandlingsstyrke, og at primærproducenterne og de mindre operatører står svagest. EØSU ser derfor med interesse frem til resultaterne fra det forum på højt plan, der blev oprettet i 2010, og som skal forbedre fødevarerforsyningskædens funktion.

4.2.4.1 Det vil også være hensigtsmæssigt at hensyn til det indre marked at indføre en mere ensartet tilgang på EU-niveau, når det gælder gennemførelsen af konkurrencelovgivningen og definitionen af det relevante marked.

4.2.5 EU's producenter er underlagt relativt strenge betingelser, mens deres konkurrenter fra andre kontinenter, som frit kan eksportere til EU-markedet, har meget lempeligere lovgivningsrammer. Når alt kommer til alt, fører det til konkurrenceforvridning, fordi produktionsomkostningerne i tredjelande er lavere. Det gælder også for EU's energiintensive industrier, som er nødt til at overholde skrappe miljøbestemmelser og målsætninger for energieffektivitet begrænsninger, hvilket kræver massive investeringer, mens deres konkurrenter – som stadig opererer på det samme globale marked – ikke har tilsvarende omkostninger. Man bør derfor modernisere statsstøtteordningen med henblik på at etablere et »level playing field« på internationalt niveau ved at samordne denne reform med Kommissionens øvrige tiltag vedrørende handelspolitiske instrumenter⁽³⁾.

4.2.6 Der er størst chancer for, at virksomhederne kan opnå succes på lang sigt på konkurrenceprægede markeder. En stærk konkurrencepolitik er et vigtigt element i en sammenhængende og integreret politik til fremme af de europæiske industriers konkurrenceevne. Udfordringen består i den globale konkurrence og det, at man er nødt til at konkurrere med lande, hvor lovgivningsrammerne er meget lempeligere og omkostningsniveauet, arbejdsvilkårene og sociallovgivningen er helt anderledes. EØSU konstaterede i sin udtalelse CESE 1176/2011⁽⁴⁾, at visse former for statsstøtte til skibsbygning er berettigede, og at f.eks. miljøvenlige teknologier burde omfattes af rammebestemmelserne. EØSU mener, at det nye initiativ om statsstøtte er et vigtigt skridt for at skabe ny dynamik i industripolitikken i overensstemmelse med Europa

⁽¹⁾ EUT C 68 af 6.3.2012, s. 28.

⁽²⁾ EUT C 68 af 6.3.2012, s. 35.

⁽³⁾ Modernisering af EU's statsstøttepolitik, EUT C 11 af 15.1.2013, s. 49.

⁽⁴⁾ EUT C 318 af 29.10.2011, s. 62.

2020-strategien. Med hensyn til reduktionen af drivhusgasser, som udgør en af de fem hovedmålsætninger for denne strategi, støtter EØSU Kommissionens retningslinjer for statsstøtte til industrier, som er storforbrugere af elektricitet, som f.eks. producenter af stål, aluminium, kemiske produkter og papir⁽⁵⁾. Denne form for statsstøtte, der har til formål at undgå »kulstoflækager«, skal kompensere for de stigende elektricitetsafgifter som følge af indførelsen af EU's emissionshandelssystem i 2013 og fremme investeringer i højeffektive kraftværker.

4.2.7 Bogforlagsbranchen er ved at gennemgå en moderniseringsproces, som navnlig er forårsaget af digitaliseringen. Denne sektor er ikke bare vigtig for den europæiske kulturs udvikling, men har også afgørende betydning for innovationen. Branchen befinder sig midt i overgangen til digitale medier, hvilket medfører store omvæltninger. Udbuddet af *e-bøger* vokser, og det er derfor helt på sin plads, at Kommissionen reagerer på forsøg på at begrænse konkurrencen og udviklingen.

4.2.8 Der er voksende efterspørgsel efter løsningsmodeller for, hvordan energibehovet kan dækkes med vedvarende energi. EØSU støtter Kommissionens forslag, som sigter mod at modernisere og udbygge EU's *energiinfrastruktur*, som er en forudsætning for en sikker, stabil og bæredygtig energiforsyning i EU.

4.2.9 Fremover vil man oftere skulle transportere energi i større mængder og over længere strækninger, end det er tilfældet i dag. En transeuropæisk energiinfrastruktur er forudsætningen for, at alle EU-lande kan udnytte deres place-ringsmæssige fordele i forbindelse med de nationale energikilder. Det gælder *vedvarende energikilder* som vand- og vindkraft samt solenergi. Udnyttelsen af fossile energikilder, f.eks. olie, gas og kul, vil også kunne optimeres på denne måde⁽⁶⁾.

4.2.10 EØSU mener, at der er behov for et sæt standardiserede EU-regler, der gælder for hele *luftfartssektoren*, og som sætter en stopper for ukontrollerede subsidieordninger og sikrer lige konkurrencevilkår for alle markedsaktører, også på lokalt niveau⁽⁷⁾. Udvalget går ind for, at der kun bør være

mulighed for at tildele statsstøtte til investeringer i lufthavnsinfrastruktur og startstøtte til flyselskaber i klart definerede tilfælde, og at denne støtte tilpasses efter tidsperiode og intensitet. Desuden anbefaler EØSU, at der udarbejdes en langsigtet politik for udvikling af regionale lufthavne. Det er en forudsætning for en vellykket håndhævelse af luftfartsretningslinjerne, at man bliver enige om klare politiske prioriteter for udviklingen af regionale lufthavne. Vedligeholdelsen af regionale lufthavne er et vigtigt erhvervspolitisk spørgsmål. Udvalget henviser til sin udtalelse om pakken »Bedre lufthavne«, der omhandlede tildeling af slots og groundhandlingsydelse i Den Europæiske Unions lufthavne.

4.2.11 Udvalget har gentagne gange gjort opmærksom på behovet for en troværdig forbedring af forbrugerrettighederne på dette område. Derfor beklager udvalget, at lovgivningsfor-slaget om erstatningssøgsmål for overtrædelse af konkurrence-lovgivningen ikke blev vedtaget i 2011, og at der end ikke er udsigt til, at dette vil ske inden udgangen af 2012.

4.2.12 EØSU glæder sig over konsolideringen af de institutionelle rammer for håndhævelsen af konkurrencereglerne, hvorved et administrativt organ som Kommissionen træffer afgørelser, som er underlagt fuld domstolsprøvelse, hvilket sikrer tilstrækkelig beskyttelse af de berørte personers grund-læggende rettigheder.

5. Dialog med andre institutioner på konkurrenceområdet

5.1 Selv om Kommissionen har fuld kompetence til at hånd-hæve EU's konkurrenceregler under EU-domstolens kontrol, deltager konkurrencekommissæren og hans tjenestegrene i en vedvarende struktureret dialog om konkurrencepolitiske spørgsmål med Europa-Parlamentet. Kommissionen holder Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU) orienteret om større politiske initiativer og deltager i møder i undersøgelsesgrupper og i sektionmøder. EØSU bemærker med tilfreds-hed, at samarbejdet med udvalget udtrykkeligt nævnes i beret-ningen.

Bruxelles, den 12. december 2012

Staffan NILSSON

Formand

for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg

⁽⁵⁾ Meddelelse fra Kommissionen om retningslinjer for visse statsstøtteforanstaltninger som led i ordningen for handel med kvoter for drivhusgasemissioner efter 2012 (2012/C 158/04), EUT af 5.6.2012.

⁽⁶⁾ EUT C 143 af 22.5.2012, s. 125.

⁽⁷⁾ EUT C 299 af 4.10.2012, s. 49.